

Топовна > Статті > Позиція > Різне > Як вбивають Державну бібліотеку України для юнацтва

Як вбивають Державну бібліотеку України для юнацтва

[Читати на руськом](#)

Як вбивають Державну бібліотеку України для юнацтва

«Реорганізація» Державної бібліотеки України для юнацтва починалася з безневинного, здавалося б, наказу Мінкультури. Чому ухвалили рішення знищити не просто бібліотеку, а мережу юнацьких бібліотек в Україні? І це з огляду на те, що за час війни ворог і так уже знищив близько 700 (!) бібліотек.

У світовій літературі є ціла когорта творів про бібліотеки та бібліотекарів, пише видання [ZN.ua](#). У «Вавилонській бібліотеці» Х.Л. Борхеса нескінченні кімнати наповнені книжками, жодної з яких неможливо прочитати — суцільна абракадабра, — й очманілі бібліотекарі день і ніч шукають книгу книг — каталог, у якому міститься шифр до решти.

Не знаю, чому радянська ідеологічна цензура поблажливо дозволила «451° за Фаренгейтом» Рея Бредбері, де пожежна команда займалася не гасінням пожеж, а спалюванням книжок. Надто близькими були аналогії з тогочасними реаліями...

Ці фантазмагоричні твори згадалися в момент, коли довелося спостерігати за «реорганізацією» Державної бібліотеки України для юнацтва. Безумовно, розвиток технологій дає нині змогу кожному мати свою бібліотеку в смартфоні, й питання виживання старого паперового формату — актуальне як ніколи. Та чи є це приводом для таких державних історій?

Бібліотека без бібліотекарів і книжок

Все починалося з безневинного, здавалося б, наказу Мінкультури про реорганізацію зазначеної установи шляхом приєднання її до Національної бібліотеки України для дітей. Справді, скорочення адміністративних видатків, з одного боку, та підвищення зарплат для співробітників до рівня Національної бібліотеки (вдвічі) виглядають переконливими аргументами для такої об'єднаної операції.

Директорка дитячої бібліотеки Алла Гордієнко та предстаник Мінкультури пан Кононов провели збори з колективом Державної бібліотеки України для юнацтва. Її співробітникам пообіцяли й максимальне збереження штату (скорочення лише пенсіонерів), і відповідне підвищення окладів, і райдужні плани на майбутнє.

Сьогодні (за пів року після наказу) маємо в сухому залишку: жодному зі співробітників зарплати не підвищили, багато хто звільнився за «власним» бажанням... після співбесід на так званій комісії з реорганізації багато кого визнали профнепридатним, навіть прибиральницею, яка до того працювала в клінінговій компанії. Ба більше, люди, які залишилися, четвертий місяць не отримують заробітної плати, бібліотека не платить за комуналку, охорону, Інтернет, оренду... Тому директора банально відсторонено, а його заступника позбавили права підпису кошторисних документів.

Жодному співробітнику не запропонували роботи в приміщеннях бібліотеки під приводом нібито ремонту. Ба більше, під загрозою зникнення опинились унікальні фонди, що їх збирали протягом пів століття (!) — почалося «списання літератури». Недарма, мабуть, голову так званої комісії з реорганізації у відповідному реєстрі записали як «ліквідатора». Легко уявити, скільки книжок російською мовою є в українських бібліотеках, однак чи означає це, що всі їх слід сьогодні «ліквідувати»?

Звісно, коли співробітники відчули недобре, вони забилися, наче пташки, що втрапили в тенета, й закалатали в усі дзвони — судовий, поліцейний, мінкультівський. І що?

Державна бібліотека України для юнацтва/Гасеbook

Поліція на боці міністерства? Міністерство на боці культури? А культура?

Оскільки історія почала скидатися на банальне рейдерство, де, з одного боку, було комунальне майно київської громади — приміщення та книжки, а з іншого — Міністерство культури та інформаційної політики, яке жодного стосунку до цього майна не мало, то співробітники на чолі з головою профспілки Тетяною Ковтун звернулися насамперед до поліції. Однак ні районне, ні міське поліцейне начальство й пальцем не поворухнуло.

Тоді бібліотекарі звернулися до суду: вже є чотири (!) судові рішення, що зобов'язували поліцію відкрити судове провадження та внести справу до Єдиного реєстру досудових розслідувань. І що ви думаєте? Дві справи відкрили, але жодних процесуальних дій не відбувається.

Проте під час вивчення матеріалів цієї історії виявилось, що в юридичному плані Мінкульт порушив усе, що тільки можна було порушити: наказ про реорганізацію є незаконним по суті, оскільки майно бібліотеки Міністерству культури не належить. Бібліотека як установа була заснована Голосіівською (раніше — Московською) районною радою і жодних рішень про передачу її в державну власність немає. Ба більше (ймовірно, з цієї причини), наказ про «реорганізацію» не було зареєстровано в Мін юсті.

Профспілку та співробітників не попередили за два місяці, як того вимагає законодавство. Директора також не попередили за два місяці до звільнення відповідно до контракту, головою комісії з «реорганізації» призначено особу, яка не є співробітником бібліотеки, et cetera, et cetera, et cetera...

Зі свого боку, Мінкульт на звернення бібліотекарів відповідає, що «все йде за планом».

«По-перше, якби міністерство видало наказ належним чином, передбачивши скорочення, обговоривши все з профспілкою, не чинячи руками так званої комісії психологічний тиск на колектив, а далі — й фінансовий тиск (за порадою адвоката пані Самаріної), то ситуація не зайшла б у такий глухий кут, — упевнена голова профспілки Тетяна Ковтун.

— По-друге, якби правоохоронні органи виконували свої обов'язки належним чином, порушувати норми закону окремим посадовим особам було б складніше, й у них не було б відчуття повної безкарності.

По-третє, якби, опинившись у цій ситуації, наші опоненти не лише від нас вимагали пропозицій щодо вирішення ситуації, а й самі пропонували компромісні рішення, все б склалося інакше».

Можна продовжувати перелік «якби» до нескінченності, та найбільше мучить питання: чому, не знайшовши порозуміння з директором, просто не вирішили не подовжувати йому контракту? Чому ухвалили рішення знищити не просто бібліотеку, а мережу юнацьких бібліотек в Україні? І це з огляду на те, що за час війни ворог і так уже знищив близько 700 (!) бібліотек.

Висновки, припущення та роздуми

Якщо говорити про Культуру з великої літери, то слід мати на увазі не лише книжки, театр або живопис, а загалом усю систему суспільних цінностей. У Китаї, приміром, дві з половиною тисячі років тому, щоби стати державним чиновником, треба було скласти іспити зі знання літератури, історії та вмті писати вірші. Отже, до Культури треба відносити й дотримання законодавства чиновниками, й виконання рішення судів, і слідування нормативним документам на кожному рівні бюрократії, інакше вся державна машина руйнується і йде, як-то кажуть, у рознос...

Важко не погодитися з бібліотекарями, які називають усю цю сферу (іншого слова не підберу) рейдерським захопленням, — книжки можна наполовину знищити, наполовину розпихати по інших бібліотеках, а приміщення площею 1100 кв. м у середмісті Києва віддати в оренду «своїй» людині, адже голову РДА Голосіівського району нині призначає офіс президента України без жодної участі міського голови Віталія Рибичка. Міністерству культури, звісно, тут відведено роль Отелло: виконає брудну роботу і міне. І скажіть після цього, що Рей Бредбері — фантаст!?

«А чи потрібні нам ці бібліотеки взагалі?» — питаєте ви, прочитавши це. Якщо в Мережі ми можемо знайти, купити чи прочитати будь-яку книжку будь-якою мовою (хоч і в механічному недосконалому перекладі)? Однак не треба думати, що протягом історії людства бібліотеки були лише сховищем накопичених знань. Із давніх-давен вони були й джерелом розповсюдження знань.

Говорити, що книжка — це «джерело знань», тобто пожива для розуму, досить примітивно, це означає принижувати роль книги та читання. Написане слово в усі часи, починаючи з Біблії, ієрогліфів і скрижалей, було медіатором для людської душі, джерелом роздумів, можливістю співпереживання. Хтозна, про що думав юний фараон, читаючи про викарбувані на каменях діяння своїх славних предків? Хіба він не перебував тоді у своєрідній тогочасній бібліотеці?

У вік цифрових технологій проблема накопичення та розповсюдження людських знань і переживань нікуди не поділася, а роки пандемії та війни показали, що онлайн-спілкування є доволі обмеженою заміною живому людському погляду в очі.

Тому сучасні бібліотеки мають не просто накопичувати книжки, файли чи музику, картини та фільми, вони, впевнений, мають перетворитися на центри людської взаємодії (взаєморозуміння, якщо хочете) — з громадськими просторами, кав'ярнями, ігровими майданчиками, приблизно те, чим стала нині ВДНГ в Києві. Однак для цього потрібна нова концепція бібліотек і нова державна політика, й це, вочевидь, є завданням Міністерства культури та інтелектуальної еліти суспільства.

Інакше люди зі смартфонами біля вух рано чи пізно перетворяться на тих очманілих бібліотекарів із Борхесової «Вавилонської бібліотеки», які шукають книгу книг... але безуспішно.

Олександр Сергієнко, кандидат фізико-математичних наук, юрист, директор аналітико-дослідницького центру "Інститут міста"; опубліковано у виданні [ZN.ua](#)

Теги: [Мінкульт](#) [Мінкультури](#) [Государственная библиотека Украины для юношества](#) [Державна бібліотека України для юнацтва](#) [Бібліотека](#)

Аліна Кравченко
журналіст, оглядач

🕒 14 червня 2024 г., 15:30   👁 Переглядів: 2388   💬 Коментарі: 0

[Роздрукувати](#)   ✉ Надіслати товаришу

Коментарі:
comments powered by Disqus

Важливі новини

19.05.2026

Мільярди на крові під маскою меценатства: як власник «Трухи» Володимир Литвин легалізує дубайські ка...
#Труха #Аваков #Urban One

13.05.2026

Розшукуваний бізнесмен Борис Ушерович через кіпрсько-іспанський ландромат...
#РЖД #Київ #Кіпр

ЦЕНЗУРА   **ЯК ОБИТИ БЛОКУВАННЯ І ЧИТАТИ НАШ САЙТ**

Останні новини

По дати	По категоріям	По коментарям
11:16	Збій у соціалістах: Данило Гетманець заявив про блокування карток українців через помилкове нарахування 1500 гривень	
11:09	На Київщині викрили злочинну групу, яка привласнила 27 мільйонів гривень на гуманітарну допомогу	
11:00	Ізраїль розкритикував церемонію перепоховання лідера ОУН Андрія Мельника в Україні	
10:52	Звинувачення в здирництві та змові: експрокурор САП Броневийський заявив про причетність детектива НАБУ Магамедарсулова до корупційних схем	
10:46	У Брюсселі обговорюють кандидатури Коши, Ніністе та Юнкера як спецпредставників ЄС на переговорах із РФ, - Politico	
➔ Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне		
10:40	У Держдумі РФ вимагають судити режисера Звягінцева через його антиросійну промову на Канському фестивалі	
10:31	Невдалий дебют: у Швеції трамвай врізався в новий безпілотний автобус через кілька годин після запуску	
10:25	МЗС України подякувало іноземним дипломатам за стійкість та назвало нові погрози РФ «безсоромним шантажем»	
10:18	Посол ЄС Катаріна Матернова відрегулювала на погрози Кремля та заявила, що дипломати не залишать Київ	
10:10	Перегляд критеріїв та повторна верифікація: як Кабмін планує скоротити кількість заброньованих	
10:02	«Психологічно готуйтеся»: Кулеба дав пораду жителям столиці на тлі посилення атак	
09:55	Рекордні витрати ракет у конфлікті з Іраном виявили критичну залежність США від китайського вольтфрону, - NBC News	
09:52	Окупанти атакували Ромни на Сумщині: троє поранених, ДСНС ліквідувала наслідки прильотів попри повторні загрози	
09:44	Нацполіція викрила керівництво одного з РТЦК Закарпаття на фіктивній мобілізації 270 громадян	
09:38	У Раді анонсували зменшення кількості заброньованих через виявлені маніпуляції з лімітами	
09:30	Схема Львовичкіна та Каськіва на мільярди: результати скандального аукціону АРМА щодо земель Боржави офіційно анульовано	
09:25	Суд відмовив компанії Крочанова в стягненні 3 мільярдів гривень з ДП «ВК «Красноліманська»	
09:20	В Ірані заявили, що через дії США ціна на нафту може злетіти до 200 доларів за барель	
09:13	Адвокатка Тетяна Козаченко заявила про критичну небезпеку для ув'язнених у Лук'янівському СІЗО під час обстрілів	
09:05	Ситуація на фронті: Зафіксовано 267 боєзіткень, найгарячіші бої на Лиманському та Покровському напрямках	
08:58	Люди Піншого в ядрі фондового ринку: хто контролює наглядові ради головних інфраструктурних установ країни	
08:51	Через ворожі обстріли в Сумській області зафіксовано перебої з електропостачанням	

Теги новин

Війна

COVID-19   агресія Росії   Атаки   Зеленський   ЗСУ Київ   коронавірус   Корупція

Напад Росії на Україну

нападення   Росії на Україну   окупанти   окупати   Порошенко   Путін   Росія

Росія   США   Україна

Україна   ЧП   Епідемія   коронавірус

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не ввіразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

[Голосувати](#)

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті